

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului DESZKE JÁNOS, Primar
Primăria Comunei Moacșa, județul Covasna

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 5924 / 1 APR 2020

NR. 88 RECOMANDARE
din 1. APR. 2020 2020

Referitoare la respectarea dispozițiilor constituționale privind dreptul la mediu sănătos, dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, respectiv dreptul la informație prevăzute de art. 35, art. 22 și art. 31 din Constituția României

Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului a luat cunoștință din articolul publicat în mass-media în data de 08 iulie 2019, despre faptul că de ani de zile niciun loc de scăldat din „Ținutul Trei Scaune” nu funcționează legal, astfel încât și în acest an doritorii în acest sens se vor scălda pe propria lor răspundere.

Având în vedere aspectele sesizate în presă, conform aprobării Avocatului Poporului, Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului s-a adresat în scris Direcției de Sănătate Publică Covasna, solicitând date concrete despre U.A.T-urile care fac obiectul articolului mediatizat.

În urma răspunsului primit de la autoritatea susmenționată și în baza aprobării date de către Avocatul Poporului, Biroul Teritorial Brașov s-a adresat Consiliului Județean Covasna, Primăriei comunei Reci și comunei Moacșa, din județul Covasna.

Totodată, demersurile au fost extinse, sesizând în scris Sistemul de Gospodărire a Apelor Covasna din cadrul Administrației Naționale „Apele Române”.

În baza datelor comunicate de către autoritățile sesizate, informațiile publicate de presă se confirmă în parte în ceea ce privește lipsa autorizațiilor sanitare în cazul lacurilor din județul Covasna, cauzată atât de procedura legală îndelungată pentru obținerea autorizației de funcționare pentru un lac de agrement – cazul lacului de lângă comuna Reci, cât și din motivele neimputabile ale Primăriei comunei Moacșa, care nu deține niciun drept asupra lacului Pădureni.

În vederea verificării exhaustive a situației demersurilor efectuate de către U.A.T. Moacșa, în baza aprobării adjunctului Avocatului Poporului, prin revenire, am solicitat punctul de vedere al acestuia privind interesul public al comunității, legat de obținerea autorizației de funcționare a lacului, cât și completarea datelor, dacă este cazul, cu măsurile întreprinse la organele competente pentru demararea procedurii legale de trecere a bunului din domeniul public al statului în domeniul public al unității administrativ-teritoriale.

1. Prin adresa nr. 2301/22.01.2020 a comunei Moacșa, județul Covasna, înregistrată la Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului cu nr. 67/22.01.2020, aceasta ne-a comunicat intenția pentru redobândirea dreptului de proprietate a lacului de acumulare (exclusiv barajul) Moacșa-Pădureni, de către UAT Moacșa, respectiv trecerea acestuia în administrarea Consiliului Local Moacșa. Transferarea dreptului de proprietate asupra lacului ar aduce venituri semnificative bugetului local, astfel constituind o sursă de finanțare în vederea realizării altor proiecte benefice comunei Moacșa.

Prin adoptarea **H.C.L. nr. 9/2006 și H.C.L. nr. 17/2009 Consiliul Local Moacșa și-a manifestat intenția pentru inițierea demersurilor legale în vederea trecerii Lacului de acumulare + Barajul „Moacșa-Pădureni” din domeniul public al statului în administrarea Consiliului Local Moacșa, fără plată.**

U.A.T. Moacșa deține în proprietate, pe malul lacului, 1,25 ha teren, respectiv o vilă cu o capacitate de cazare de 20 de persoane. Ca urmare, există posibilitatea înființării unui complex turistic și amenajării unui spațiu ideal pentru o zonă de agrement, sport și pentru tineret prin achiziționarea unor echipamente pentru sporturi nautice, organizarea de tabere pentru copii, etc.

S-a încheiat un contract de concesiune între Organizația Vânătorilor și Pescarilor Sportivi „Natura Sălbatică” și administratorul lacului, având ca obiectiv activități de pescuit

și acvacultură. În urma redobândirii terenurilor de către foștii proprietari sau moștenitorii acestora, folosesc proprietățile pentru practicarea anumitor sporturi, pentru turism, distracții și plajă, astfel se consideră că în prezent malul lacului îndeplinește funcția de zonă de agrement.

Reprezentantul Primăriei comunei Moacșa ne-a relatat faptul că demersurile care au fost efectuate pentru demararea procedurii de trecere a proprietății susmenționate, au fost inițiate în anul 2006 și continuate în anul 2009, astfel în aceste condiții documentația referitoare la demersurile precizate în răspunsul-adresă trebuiau căutate în arhiva instituției, pentru că nu a existat și nu există nici în prezent o arhivă electronică a instituției.

Primăria comunei Moacșa, jud. Covasna, a comunicat documentele relevante cazului, înregistrate cu la Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului, cu nr. 128/11.02.2020 după cum urmează:

1. H.C.L. Moacșa nr. 9/2006 cu privire la aprobarea inițierii demersurilor legale pentru trecerea fără plată a Lacului de acumulare + Barajul Moacșa – Pădureni, din domeniul public al statului și din administrarea A.N.I.F. R.A Sucursala Mureș – Olt Superior, în domeniul public al comunei Moacșa și în administrarea Consiliului Local Moacșa;
2. H.C.L. Moacșa nr. 17/2009 cu privire la aprobarea inițierii demersurilor legale pentru trecerea fără plată a Lacului de acumulare + Barajul Moacșa – Pădureni, din domeniul public al statului și din administrarea ANIF RA Sucursala Mureș – Olt Superior, în domeniul public al comunei Moacșa și în administrarea Consiliului Local Moacșa;
3. Înscrisul nr. 6401/07.07.2009 a Instituției Prefectului Județului Covasna, adresat Administrației Naționale a Îmbunătățirilor Funciare R.A. din cadrul Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, spre știință către Consiliului Județean Covasna, potrivit căruia s-a solicitat analizarea proiectului de hotărâre și a documentației aferente cu privire la trecerea fără plată a unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea A.N.I.F. R.A. Sucursala Mureș-Olt, în domeniul public a comunei Moacșa și în administrarea Consiliului Local Moacșa.

4. Prin răspunsul nr. 6845/03.08.2009 al Administrației Naționale a Îmbunătățirilor Funciare R.A. din cadrul Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, au fost aduse la cunoștința Instituției Prefectului Județului Covasna următoarele:

- Acumularea Moacșa-Pădureni a fost construită în perioada 1981-1985 pentru apărarea împotriva inundațiilor din localitățile Moacșa, Bita, DN 11 Brașov – Bacău, DJ 121 Moacșa – Ghidfalău, CF Sfântu Gheorghe – Covasna – Brețcu, precum și a terenurilor agricole din lunca râului Beșeneu, respectiv pentru asigurarea apei în vederea irigației unei suprafețe de 1300 ha din amenajarea de irigații Moacșa.

Pentru amenajarea de irigații, în comuna Moacșa s-a constituit un **Comitet de inițiativă a proprietarilor de terenuri pentru înființarea unei organizații a utilizatorilor de apă pentru irigații – O.U.A.I.**, existând adeziuni pentru aceasta, respectiv pentru o suprafață mai mare de 50% din totalul suprafeței amenajate iar la ședința din 30.06.2009 a fost desemnată o persoană pentru întocmirea actelor necesare înființării organizației susmenționate.

Stația de pompare care alimentează amenajarea de irigații, amenajarea interioară, rețeaua de alimentare cu energie electrică și PT sunt în conservare pentru a deveni funcționale după executarea lucrărilor de întreținere și reparații în scopul predării acestora către O.U.A.I. nou înființat.

Potrivit informațiilor comunicate de către reprezentanții U.A.T. Moacșa, organizația respectivă a fost înființată în anul 2017, iar transmiterea infrastructurii secundare de irigații aparținând domeniul privat al statului către O.U.A.I. Moacșa a fost aprobată în anul 2018¹, însă aceasta nu a fost pusă în funcționare până la data prezentei.

În consecință, Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare R.A. nu a fost de acord cu solicitarea formulată de către Consiliul Local al Comunei Moacșa, județul Covasna.

5. Instituția Prefectului Județului Covasna, prin adresa nr. 8324/05.08.2009 a comunicat Consiliul Județean Covasna (nr. de înregistrare 7452/06.08.2009) următoarele:

- S-a constatat că există în derulare o inițiativă a proprietarilor de teren pentru înființarea unei organizații a utilizatorilor de apă pentru irigații (OUAI) și că în

¹ Ordinul Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 1.263 apărut în Monitorul Oficial nr. 643/23.07.2018

viitorul apropiat se dorește punerea în funcțiune a instalațiilor și a stației de pompare, actualmente aflate în stare de conservare;

- Scopul pentru care a fost construit barajul este și motivul pentru care un obiectiv de o asemenea importanță nu poate fi lăsată în proprietatea unei unități administrativ-teritoriale de nivelul comunei Moacșa și în administrarea consiliului local.

6. Proiectul Hotărârii de Guvern respectiv Nota de Fundamentare aferentă acesteia.

Având în vedere faptul că A.N.I.F. R.A. nu a fost de acord cu solicitarea formulată de către Consiliul Local al comunei Moacșa, Prefectul Județului Covasna nu a avizat fundamentarea proiectului de Hotărâre de Guvern, care astfel nu a fost înaintat spre aprobare Guvernului României.

În baza informațiilor comunicate în urma extinderii demersurilor la autoritățile sesizate pentru verificarea datelor mediatizate cu privire la funcționarea ilegală a lacurilor din județul Covasna, se evidențiază următoarele:

1. Ordinul MS nr. 1030/2007 cu modificările și completările ulterioare, prevede ca zonele de îmbăiere naturale să fie autorizate sanitar, iar anual să fie vizate: toate cele trei zone naturale de îmbăiere (lacurile aflate în regiunea geografică a comunei Reci și lacul de la Moacșa) **sunt neautorizate sanitar de mulți ani de zile.** (răspunsul D.S.P. Covasna 4096/3901/26.08.2019)
2. Conform actelor de reglementare pentru folosirea apei din bazinul hidrografic al râului Olt, porțiune aferentă județului Covasna, existente în evidența S.G.A. Covasna, **nu există lacuri autorizate pentru activitatea de scăldat, în județul Covasna.**
3. Pentru creșterea gradului de siguranță publică și crearea unor condiții igienico-sanitare adecvate pentru scăldat, este necesară amenajarea lacurilor și malurilor acestora pentru agrement prin autorizarea unor operatori economici care să aibe acest obiectiv de activitate.

În paralel se introduc unele restricții prin regulamentul de exploatare al lacului, referitoare la liberul acces la apele din aceste zone. Prin autorizația de gospodărire a apelor pentru scopul de agrement, **se stipulează respectarea normelor sanitare și**

de protecție a calității apelor cât și monitorizarea ulterioară a calității acestora.
(răspunsul S.G.A. Covasna 5104/10.10.2019)

4. Lacul Pădureni face parte din proprietatea publică a statului și se află în administrarea „Administrației Naționale – Apele Române – Administrația Bazinală de Apă Olt”.
5. Consiliul Local al comunei Moacșa nu are drept de proprietate, nici drept de administrare asupra lacului, astfel UAT-ul nu poate lua nicio măsură în privința obținerii autorizației pentru scăldat. (răspunsul Primăriei Comunei Moacșa, jud. Covasna nr. 1873/18.10.2019);
6. Primăria comunei Reci a efectuat demersuri pentru obținerea autorizației de funcționare ca lac de agrement pentru cel din apropierea comunei, prin:
 - intabularea lacului în Cartea Funciară,
 - încheierea unui contract de servicii cu o societate specializată pentru realizarea studiului de fezabilitate (răspunsul Primăriei comunei Reci nr. 4174/08.11.2019)

Primăria comunei Reci a demarat demersurile necesare, însă în cazul Primăriei comunei Moacșa acestea s-au blocat în anul 2009, după aprobarea Hotărârii Consiliului Local în acest sens. Lipsa măsurilor luate timp de 11 ani, prin blocarea și stagnarea procedurilor din cauza lipsei acordului A.T.I.F. R.A., - perioada în care lacurile au fost și sunt în continuare folosite permanent de cetățenii județului Covasna, dar și de turiștii județelor limitrofe, menține în permanență riscul unei eventuale situații de infectare/îmbolnăvire a cetățenilor. În cazul apariției unei asemenea situații, nu poate fi exercitată tragerea la răspundere a unui responsabil.

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. **Primarul comunei Moacșa, județul Covasna, urmează ca în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, în scopul garantării drepturilor constituționale ale comunității comunei Moacșa, să dispună:**
 - **Repornirea cu celeritate a procedurilor suspendate pentru preluarea în administrare a lacului Pădureni, din apropierea comunei Moacșa, astfel încât comunitatea să aibă garanția dreptului la sănătate și la un mediu aferent sănătos, asigurat de către U.A.T. Moacșa.**
2. **Primarul comunei Moacșa, județul Covasna, va informa Avocatul Poporului prin Biroul Teritorial Brașov cu privire la însușirea recomandării și măsurile dispuse, în termen de 30 de zile de la comunicarea acesteia.**

AVOCATUL POPORULUI,

București, 20.03.2020